

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Крос-культурні комунікації»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародна економіка»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Франко Людмила Сергіївна
к.е.н.
доцент кафедри міжнародної
економіки та міжнародних
економічних відносин

Контактний телефон	+38-066-323-22-52
Електронна адреса	lysichka.08@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.me.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2025

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Надання знань щодо правил спілкування з представниками різних культур і використання таких знань в процесі міжнародних економічних відносин; формування навичок, умінь та здатності до інтерпретації конкретних проявів комунікативної поведінки в різних ділових культурах
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)

Базові знання	Наявність широких знань з історії та культури України та країн світу.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу (ПР01).</p> <p>Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя (ПР02).</p> <p>Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (ПР05).</p> <p>Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин (ПР11).</p> <p>Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПР12).</p> <p>Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки (ПР16).</p> <p>Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих</p>	<p>Навички міжособистісної взаємодії (ЗК12).</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>соціально-економічних наслідків (ПР17). Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (ПР18).</p> <p>Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів (ПР19).</p> <p>Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами (ПР20).</p> <p>Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах (ПР22).</p> <p>Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей (ПР24).</p>	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи крос-культурних комунікацій у міжнародному бізнесі		
<p>Тема 1. «Крос-культурні комунікації» як теоретична і прикладна дисципліна</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделі крос-культурної комунікації (Г. Лассвелла, К. Шеннона, Р. Якобсона, Д. Хаймса). 2. Ключові особливості теорії крос-культурної комунікації. 3. Теорія комунікативного пристосування та її практичне застосування у крос-культурному спілкуванні
<p>Тема 2. Вербальний і невербальний канали комунікацій</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних</p>	<p>Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми невербальної комунікації. 3. Елементи невербальної комунікації та їх вплив на крос-культурне спілкування.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
крос-культурному спілкуванні	завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ділова гра у вигляді інтерпретації елементів невербальної комунікації представників різних ділових культур
Тема 3. Крос-культурні комунікації в умовах глобалізації світової економіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Національні відмінності крос-культурних комунікацій. 2. Традиції європейського спілкування. 3. Особливості спілкування в Азії та Африці. 4. Спілкування з представниками Америки та Австралії
Тема 4. Моделі крос-культурної поведінки в міжнародному бізнесі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Вирішення ситуаційних завдань з елементами аналізу та порівняння моделей крос-культурної поведінки в міжнародному бізнесі
Модуль 2. Крос-культурні особливості ділового спілкування у різних країнах світу та міжнародних організаціях		
Тема 5. Крос-культурні особливості бізнес-протоколу та етикету	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Протокольні традиції європейських країн. 2. Діловий протокол та етикет США, Канади і Латинської Америки. 3. Особливості ділового етикету в країнах Азіатсько-Тихоокеанського регіону. 4. Специфіка бізнес-протоколу й етикету в арабських країнах. 5. Характерні відмінності бізнес-протоколу та етикету в країнах Африки. Підготовка та написання ділового листа представникам іноземних держав
Тема 6. Конфлікти у крос-культурних комунікаціях і способи їх	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять;	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Ділові конфлікти та шляхи їх вирішення.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
вирішення	виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготовка коротких відео, що демонструють конфлікти у спілкуванні між представниками різних культур та релігій
Тема 7. Крос-культурні комунікації в сфері політичного і економічного співробітництва між країнами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Правила підготовки візитів вищого рівня. 2. Специфіка візитів спеціальних представників міжнародних організацій. Підготовка коротких відео, що демонструють офіційні прийоми Голів держав або урядів в різних країнах світу. Підготовка коротких відео, що демонструють правила та процедури проведення міжнародних конференцій
Тема 8. Крос-культурні відмінності і особливості української ділової культури	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді у вигляді презентації за темами: 1. Ставлення до часу та пунктуальності в Україні. 2. Ставлення до часу та пунктуальності в країнах Азії. Підготовка коротких відео, що демонструють елементи української ділової атрибутики

Інформаційні джерела

1. Адамович А.Є., Максимець О.М. Мистецтво ведення переговорів: навчальний посібник. ТДАТУ, ФОП Однорог Т.В., 2021. 264 с.
2. Боковець В.В., Корж Н.В., Давидюк Л.П. Крос-культурні аспекти поведінки у міжнародному бізнесі. URL: <http://ir.vtei.edu.ua/card.php?id=27630>
3. Бондаренко Н. П'ять каменів зіткнення ефективної крос-культурної комунікації. URL: <http://blogtrenera.ru/blog/pyat-kamnej-pretknoveniya-effektivnoj-krosskulturnoj-kommunikacii.html>.

4. Глінковська Б. Крос-культурні підприємницькі комунікації : навчально-методичний посібник для магістрантів. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ, 2018. – 120 с.
5. Гриценко Т. Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В, Анохіна Л.П. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
6. Осика С. Г. Вирішення міждержавних спорів у Світовій організації торгівлі : навч. посіб. Київ. нац. торг.- екон. ун-т. 2019. 247 с.
7. Муха Р. А. Бізнес-культура, сутність та основні характеристики. Ефективна економіка. 2018. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2018/33.pdf.
8. Педченко Н.С., Франко Л.С. Державна політика захисту інтелектуальної власності як інструмент стимулювання інноваційного розвитку національної економіки. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2022. №1 (105). С. 106-114. <http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/109/100>
9. Франко Л.С. Крос-культурні комунікації. Дистанційний курс. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2025>
10. Чичкало-Кондрацька І.Б., Новицька І.В. Дипломатичний та діловий протокол: конспект лекцій. Полтава: НУПП, 2020. 70 с
11. Яхно Т.П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К. : Патерик, 2017. 168 с.
12. Guffey M. E. Business Communication: Process & Product URL: https://books.google.com.ua/books?id=2Lw0DgAAQBAJ&dq=business+communication&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
13. Jinguyn Zhang. Cross-cultural communication of Chinese brands. URL: https://www.google.com.ua/books/edition/Cross_Cultural_Communication_of_Chinese/5sULEQAAQBAJ?hl=uk&gbpv=1&dq=cross-cultural+communication&pg=PA184&printsec=frontcover
14. Kreuz R. Getting Through: The Pleasures and Perils of Cross-Cultural Communication. URL: https://books.google.com.ua/books?id=xCozDwAAQBAJ&dq=cross-cultural+communication&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
15. Debanjali Roy, Tanmoy Putatunda. Language and Cross-cultural communication in Travel and tourism. URL: https://www.google.com.ua/books/edition/Language_and_Cross_Cultural_Communicatio/MowXEQAAQBAJ?hl=uk&gbpv=1&dq=cross-cultural+communication&pg=PA1972&printsec=frontcover
16. Maude B. Managing Cross-Cultural Communication: Principles and Practice URL: https://books.google.com.ua/books?id=GJpMDwAAQBAJ&dq=cross-cultural+communication&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
17. Schwartz M. S. Business Ethics: An Ethical Decision-Making Approach URL: https://books.google.com.ua/books?id=eGgvDgAAQBAJ&dq=business+ethics&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
16. Warren T. L. Cross-cultural Communication: Perspectives in Theory and Practice URL: <https://books.google.com.ua/books?id=rDRBDgAAQBAJ&dq=cross->

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>. Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (10 балів); виконання домашнього завдання (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (10 балів); виконання домашнього завдання (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів);	50

тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	
Разом	100

Перелік активностей для отримання додаткових балів

Види робіт	Максимальна кількість балів
Участь у студентському науковому гуртку «Глобус»	5
Участь у наукових студентських конференціях	10
Підготовка наукового проєкту	10

Примітка: додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, яка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни